

VERSLAG van de vergadering van de statencommissie Zorg, Cultuur en Welzijn van 19 juni 2006 in het Provinciehuis

Aanwezig:

drs.B. Nugteren (voorzitter), J.G.P. van Bergen (gedeputeerde), mw.mr. J.G.J. Kamp (gedeputeerde), dr. R. Bisschop (SGP), M. van Dijk (PvdA), H. Hooijer (VVD), mw. E. v.d. Kamp (CDA), mw. G.B. van Keulen-Saenger (D66), A. Koopmanschap (GL), S.J. Klarenbeek (VVD), C.J. van Kranenburg (CU), drs. A. Najib (PvdA), W. de Niet (CDA), drs. J.P. Overbeek (PvdA), mw. P. Pieper-Hagen (CDA), drs. P.C. Pollmann (PvdA), drs.R.E. de Vries (D66);

Afwezig met kennisgeving:

R. van Benthem (VVD);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

H. Schoen (adjunct-griffier) en mw. W. Voorneman-Rikkers (verslag).

1. Opening

De voorzitter, de heer Nugteren, opent de vergadering met een woord van welkom.
De berichten van verhindering worden doorgenomen.

2. Ingekomen stukken

Verzoek van gedeputeerde Van Bergen over uitstel agendering Muziekpaleis.
De inhoud spreekt voor zich en wordt voor kennisgeving aangenomen.

Informatie van gedeputeerde Kamp over wachtlijsten jeugdzorg en verdeling van € 5,7 miljoen.
De heer Hooier informeert of bekend is hoelang de wachttijd bij de geïndiceerde jeugdzorg is.

Mevrouw Pieper memoreert dat bij de behandeling van de Voorjaarsnota en in de vorige vergadering uitgebreid is gesproken over de 'prop'. Als de 'prop' niet wordt opgelost, is sprake van vertraging. Het telt niet mee voor de wachtlijst, dus ook niet voor de gelden die van het Rijk komen. Er is berekend dat ongeveer € 1 miljoen nodig is om de 'prop' op te lossen. Gedeputeerde Kamp heeft in de vorige vergadering aangegeven € 500.000 uit de eigen (wettelijke) reserve te willen inzetten. De wettelijke reserve is bedoeld voor eventuele calamiteiten. Het onderzoeksrapport komt wat later dan gedacht. De Begroting 2007 brengt geen oplossing voor deze 300 kinderen op de wachtlijst. Op grond van het vorenstaande stelt spreekster voor in de PS-vergadering op 3 juli te komen met een initiatiefvoorstel om de € 1 miljoen beschikbaar te stellen zodat nog voor het zomerreces aan het werk kan worden gegaan om deze 'prop' op te lossen, mits gedeputeerde Kamp kan toezeggen dat hiermee de 300 kinderen van de wachtlijst worden gekregen.

Desgevraagd door mevrouw Van Keulen antwoordt spreekster voor te stellen het geld te halen uit de Algemene Middelen Begroting 2006. Met dit voorstel zou de thans door gedeputeerde Kamp voorgestelde € 500.000 weer kunnen terugvloeien naar de wettelijke reserve.

De heer Bisschop kan zich aansluiten bij de suggestie van mw. Pieper en is benieuwd naar de reactie van de gedeputeerde. Spreker informeert of daarmee voldoende in de pas wordt gelopen dat jeugdzorg het tempo bij kan houden.

De heer Van Kranenburg merkt op dat het thans om 338 kinderen gaat die nu een probleem hebben. Oplossing van dit probleem kost, aldus bureau Jeugdzorg, € 953.433. Spreker informeert of gedeputeerde Kamp dit bedrag onderschrijft en of zij meent dat het probleem van de 338 kinderen daarmee daadwerkelijk kan worden opgelost. De CU kan zich vinden in de suggestie van mw. Pieper.

De heer Koopmanschap deelt mede, dat GL sympathiek staat tegenover het voorstel van mw. Pieper. Spreker sluit zich aan bij de vraag of het probleem daarmee wordt opgelost.

Mevrouw Van Keulen sluit zich aan bij de vragen van voorgaande sprekers.

De heer Overbeek memoreert het doelmatigheidsonderzoek, dat binnen Bureau Jeugdzorg en in de instellingen wordt uitgevoerd en het feit dat ook landelijk twee initiatieven zijn ondergenomen (commissie van Eijck en commissie de Grave), waarbij o.a. is gekeken naar de hele bureaucratisering. De PvdA kan zich voorstellen, dat het laatste ook specifiek binnen de provincie Utrecht wordt bekeken. De PvdA hecht er aan het structurele aspect wat scherper in beeld te krijgen. Op grond van het vorenstaande wil de PvdA zich nader beraden over de suggestie van mw. Pieper.

Mevrouw Kamp zet uiteen dat bij de berekening van het van het rijk verkregen bedrag ad € 5,7 miljoen al rekening is gehouden met de wachtenden bij Bureau Jeugdzorg. Er is vanuit gegaan dat ongeveer een derde van de wachtende kinderen bij Bureau Jeugdzorg residentiële zorg nodig zal hebben. Voor die kinderen is plek. Ze hoeven niet langer dan 9 weken te wachten. Dat is het criterium dat de staatssecretaris heeft aangegeven. Het betreft echter een incidenteel bedrag. De staatssecretaris heeft daarnaast een structureel bedrag beschikbaar gesteld van € 40 miljoen. Daarvan zal de provincie Utrecht naar verwachting € 3,3 miljoen krijgen. Op grond hiervan durft spreekster het aan te zeggen, dat instellingen kunnen besluiten tot aanschaf van bedden. Voorzover spreekster thans kan overzien en met aannames moet het lukken.

De directeur van Bureau Jeugdzorg heeft verzekerd dat zij er alle vertrouwen in heeft dat – een besluit van de provincie om € 5 ton beschikbaar te stellen voor het wegwerken van deze wachtlijst – op korte termijn uitvoerbaar is, ook op het punt van werving van personeel. Datzelfde zou gelden als € 1 miljoen beschikbaar zou komen. Spreekster heeft voorgesteld € 5 ton uit de wettelijke reserve te halen om te bewerkstelligen dat 31 december kan meetellen voor de € 5,7 miljoen van het rijk. In de wettelijke reserve zit thans € 3 miljoen. Dat geld is bedoeld voor calamiteiten. Er is geen wettelijke norm voor de hoogte van deze reserve. Landelijk wordt ca. 5% gehanteerd. Indien de € 5 ton eruit worden gehaald, zit de provincie Utrecht op 3,2%.

Als er vanuit wordt gegaan dat de vraag gelijk blijft, is het structureel. Spreekster wordt thans geconfronteerd met een stijging van de vraag met 20%. Als er geen andere ontwikkelingen zijn, zal dat mogelijk ook in de toekomst het geval zijn. Daarnaast wordt een doelmatigheidsonderzoek gedaan. Spreekster verwacht dat de slag die daarmee zou kunnen worden gemaakt groter is bij Bureau Jeugdzorg dan bij de instellingen. Het zal niet zo zijn dat daarmee alle problemen van extra instroom, extra vraag worden opgelost.

Tot slot moet spreekster melden dat bij Bureau Jeugdzorg ter zake kort ambulante hulp inmiddels ook sprake is van wachtenden (85 kinderen). Deze toename was niet voorzien. In de Wet staat dat Bureau Jeugdzorg omwille van klantvriendelijkheid maximaal 5 gesprekken mag doen. Om de wachtlijst sneller op te kunnen lossen heeft de staatssecretaris aangegeven, dat weer meer ambulante trajecten mogen worden gedaan. Het gevolg daarvan kan zijn, dat zich weer meer mensen aanmelden bij bureau Jeugdzorg. Dat heeft spreekster op dit moment nog niet goed in beeld.

De heer Hooijer informeert of een en ander ook niet het gevolg kan zijn van het feit dat de gemeenten nog niet klaar zijn voor de lokale hulpverlening.

Mevrouw Kamp antwoordt, dat dit mogelijk is. Zij moet hiernaar nog onderzoek doen. Zij ziet op dit moment echter geen reden om ter zake de ambulante trajecten expliciet naar extra financiën te kijken, omdat het geen effect heeft op de € 5,7 miljoen van het rijk.

De voorzitter resumeert dat centraal staat de gedachte van mw. Pieper te kijken of op 3 juli in PS een voorstel wordt ingediend om € 1 miljoen op korte termijn beschikbaar te stellen ten behoeve van het oplossen van de wachtlijst van 338 kinderen. Als dit wordt gedaan kunnen deze kinderen voor 31 december in het reguliere traject terecht komen. Het vorenstaande staat los van het toegezegde doelmatigheidsonderzoek en de aankondiging van de wachtlijst bij kort ambulante hulp.

De heer Overbeek vestigt de aandacht op de structurele problemen. Uit de onderzoeken van Van Eijck en Grave blijkt dat nog steeds ca. 70% van de tijd gaat zitten in de bureaucrativering van de Jeugdzorg. De vraag is in hoeverre iets kan worden verwacht van de vertaling van de landelijke gegevens naar de provinciale setting.

De voorzitter memoreert dat deze vraag in een iets andere bewoording is gekoppeld aan de discussie over het doelmatigheidsonderzoek.

Mevrouw Kamp merkt met betrekking tot de landelijke rapporten in relatie tot de wachtlijsten op dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen zaken die vanuit het rijk anders kunnen worden geregeld en zaken die bij de provincie kunnen worden geregeld. Het onderdeel dat bij de provincie kan liggen, wordt opgelost door o.a. voor Bureau Jeugdzorg de doorbraakmethode te hanteren. Daarnaast is door een extern bureau een doelmatigheidsonderzoek opgezet. Daarvan verwacht spreekster de resultaten in juli.

De voorzitter resumeert dat een aantal sprekers heeft aangegeven de behoefte te hebben de suggestie van mw. Pieper te bespreken binnen hun fractie. Spreker laat het aan de commissieleden over of op 3 juli met een voorstel wordt gekomen. Spreker meent, dat de gedeputeerde op dit moment voldoende informatie heeft gegeven. Blijft staan de mededeling van de gedeputeerde, dat sinds kort sprake is van een wachtlijst bij de korte ambulante zorg.

Desgevraagd zegt mevrouw Kamp toe de commissie hierover eind augustus nadere informatie te verstrekken. Zo mogelijk zal zij daarbij de opmerking van de VVD over de lokale hulpverlening door gemeenten betrekken.

3. Mededelingen

Mevrouw Kamp memoreert dat een motie is ingediend over toegankelijkheid. Spreekster licht toe dat art. 12 van de Algemene Subsidieverordening de mogelijkheid biedt regelingen te treffen voor toegankelijkheid. Het is in haar visie derhalve niet nodig hiervoor een aparte regeling te treffen.

De heer Pollmann meent, dat in art. 12 alleen een anti-discriminatie zin staat. Indien daarin de toegankelijkheid was geregeld, had de PvdA de motie niet ingediend.

Mevrouw Kamp merkt op dat art. 12 een duidelijk aanknopingspunt biedt voor het opleggen van een toegankelijkheidseis. In art. 12 van de Algemene Subsidieverordening staat, dat het Bestuursorgaan de ontvanger ook andere verplichtingen dan bedoeld in art. 4.37 Awb kan opleggen die strekken tot verwezenlijking van het doel van die subsidie. Hierbinnen kunnen eisen ten aanzien van de toegankelijkheid worden opgenomen.

De voorzitter stelt voor, dat de gedeputeerde de informatie op schrift verstrekt en de commissie hierop de volgende keer terugkomt.

De heer Hooijer hecht naast de informatie over hetgeen in de Algemene Subsidieverordening wordt bedoeld ook informatie over hoe hiermee binnen de provincie wordt omgegaan.

Mevrouw Kamp antwoordt dat op dit moment op dit punt niets gebeurt. Daarover zouden afspraken moeten worden gemaakt.

De heer Overbeek deelt mede dat in Oosterhout hiervoor wel een afzonderlijke subsidieregeling in het leven is geroepen, hetgeen spreker ter informatie aan mevrouw Kamp overhandigt. De voorzitter resumeert dat dit onderwerp zal worden geagendeerd voor de volgende vergadering.

4. Verslag van 22 mei 2006

Het verslag van deze vergadering wordt vastgesteld.

5. Planning schema 2006 – 2007

De voorzitter deelt mede, dat het onderwerp Sportbeleid terugkomt bij de begroting; niet in de vorm van een evaluatie maar in de vorm van voorstellen.

Spreker memoreert dat hij een mail heeft rondgestuurd over de sociale debatten, waarop de meeste commissieleden hebben gereageerd. Spreker stelt voor te bekijken of vanuit die invalshoek door de commissie een bijdrage kan worden geleverd aan de sociale debatten. Aldus wordt besloten.

Mevrouw Kamp pleit voor afstemming van activiteiten. Voorts staat zij open voor suggesties over deelnemers aan de sociale debatten.

De voorzitter merkt op, dat het de bedoeling is om aan te sluiten.

De heer Van Kranenburg memoreert bij de vorige ronde sociale debatten te hebben aangegeven de lokale kerken te missen.

Mevrouw Kamp neemt dit mee.

Met betrekking tot de planning wordt op voorstel van de heer De Vries de behandeling van het onderwerp Pyramide van Austerlitz verplaatst naar 30 oktober.

6. Rondvraag

De heer De Vries heeft in de Nieuwsbrief van Digitaal Bestuur gelezen dat in Flevoland een kenniscentrum domotica zal worden ontwikkeld. Het betreft een samenwerkingsverband tussen TNO, Domotica Platform Nederland en een groep uit Almere, waaraan de provincie ook bijdraagt. Spreker informeert of de provincie Utrecht bij het ontwikkelen van domotica gebruik maakt van de TFI en in hoeverre kan worden aangesloten bij de ontwikkeling in Flevoland.

Mevrouw Kamp antwoordt dat, indien de ontwikkelingen in Flevoland interessant zijn voor Utrecht, hiervan gebruik moet worden gemaakt. Voor het ontwikkelen van domotica voor zorg en welzijn wordt geen gebruik gemaakt van de TFI.

De heer De Vries vraagt zich af of het niet zinvol is de TFI op het spoor te zetten van het nieuw te ontwikkelen centrum in Flevoland om te bezien of samenwerking dan wel uitwisseling van informatie mogelijk is.

Mevrouw Kamp zegt dit toe.

De heer Hooijer acht het van belang dat domotica vraaggestuurd is. Voorkomen moet worden dat sprake wordt van een aanbodsturing van ‘hobbyisten’, waardoor sprake wordt van een overaanbod aan domotica dat veel geld kost en niet wordt gebruikt.

De heer De Vries acht de opmerking van de VVD prematuur.

De heer Hooier merkt op dat het risico in zijn visie, gelet op de discussies over het tot stand komen en de opdacht aan de TFI, vrij groot is. Hij wil daarvoor waarschuwen.

7. Zelfevaluatie statencommissie

De voorzitter stelt voor de punten 1 t/m 11 op blz. 2 langs te lopen. Indien de punten geen aanleiding geven tot bespreking, zal dit de basis zijn voor het vervolg.

Met betrekking tot **punt 2** vraagt de heer Pollmann zich af of het wel efficiënt is de volgorde van de agenda te laten bepalen door de zwaarte van de te bespreken onderwerpen in plaats van een indeling naar gedeputeerde. Daarbij komt dat de vraag is wat als een zwaar/licht onderwerp wordt aangemerkt.

De heer De Vries is van mening dat in dit kader ook eventuele insprekers op onderwerpen moeten worden meegenomen.

De voorzitter onderschrijft het vorenstaande. Regel is dat in geval van insprekers het onderwerp naar voren wordt gehaald, hetgeen z.i. moet worden gehandhaafd.

Met betrekking tot **punt 3**, controle op behandel- en beslisrijpheid van stukken, merkt de heer De Vries op te constateren dat het steeds beter wordt.

Mevrouw Van Keulen merkt op **punt 7**, het elkaar en de voorzitter aanspreken, lastig te vinden. De voorzitter is van mening dat de morele boodschap is, dat men wat kritischer tegenover elkaar mag zijn.

Met betrekking tot **punt 9** is de voorzitter van mening dat enerzijds het proces helder moet zijn en anderzijds de discussie op de inhoud moet worden gericht. In die zin acht hij het van belang, dat in de stukken naar de commissie duidelijk staat wat de bedoeling van de bespreking is.

Met betrekking tot **punt 10** merkt spreker op de spreektijdenregeling in principe niet te hanteren, tenzij het niet anders kan.

Spreker deelt mede in het Presidium te hebben voorgesteld dat trainingen of cursussen voor de nieuwe periode geldt, waarbij hij de wens heeft uitgesproken dat hieraan wat meer aandacht wordt besteed.

Voorts is één van de aanbevelingen dat commissies zich voortaan wat duidelijker uitspreken over hun ambitieniveau, hetgeen spreker wil onderstrepen. Spreker kan zich voorstellen dat deze commissie een keer van gedachten wisselt over wat de ambitie van deze commissie is los van politieke standpunten.

Met betrekking tot de 3 voorstellen op blz. 1 concludeert spreker naar aanleiding van de discussie dat:

Voorstel 1 is afgehandeld.

Voorstel 2 niet zal worden gevolgd.

Voorstel 3 niet zal worden gevolgd omdat de periode tot de verkiezingen te kort is om daaraan nog iets te doen.

De voorzitter rondt de discussie over dit onderwerp af.

8. PS-Voorstel MAP streekplan 2005 – 2007: Gebiedsvisie en uitvoeringsprogramma Grebbelinie

De heer Pollmann merkt op dat de PvdA zeer enthousiast is over de gedegen studie. Dit enthousiasme is verder gestegen tijdens het werkbezoek langs een aantal elementen van de Grebbelinie. In de visie van de PvdA is een aantal concrete doelen en thema's geformuleerd. Het verheugt de PvdA dat de visie breed wordt gedragen en dat alle betrokken partijen mee willen werken aan de realisering. De PvdA spreekt haar waardering uit voor het feit dat een en ander in 9 maanden tijd tot stand is gekomen. Het gaat om een uniek stukje landschap. De PvdA stelt zich achter deze visie op. Het in de komende 10 jaar uitvoeren van meer dan 100 projecten variërend van groot naar klein, gegroepeerd rondom 11 sleutelprojecten, is een forse klus. De zorg van de PvdA is om dat enthousiasme erin te houden. Er zal gebruik gemaakt moeten worden van het enthousiasme dat er nu is. De PvdA acht de in houd van het onderhavige stuk goede stap om de waterlinie boven water te krijgen.

Mevrouw Van Keulen spreekt haar waardering uit voor de visie en het werkbezoek, dat zeer verhelderend was. D66 vraagt aandacht voor de verblijfsrecreatie in dat gebied nu de camping bij het Fort aan de Buursteeg weg moet. D66 verwacht dat het een goed project gaat worden, omdat veel partijen hier enthousiast achter staan.

De heer Koopmanschap deelt mede dat het brede draagvlak GL verheugt. Voor de uitvoering zal het in stand houden van het draagvlak van groot belang zijn.

De heer Van Kranenburg deelt mede, dat de CU enthousiast is over de inhoud van de voorliggende visie. De gedifferentieerde aanpak en de keuze de publieksfuncties wat te centraliseren zodat andere delen zoveel mogelijk toegankelijk zijn, verheugt de CU. De Grebbelinie is wat de CU betreft, behoudens een groen parellint, nadrukkelijk een element van groot cultuur historisch belang dat alle aandacht verdient. De CU gaat er vanuit dat bij de verdere uitvoering ook met name aan dat aspect aandacht wordt besteed ook in de zin van het educatieve element.

De heer Bisschop merkt op dat de SGP kan instemmen met de voorliggende visie. De SGP acht het een goede zaak op deze manier het cultuur historische lint door met name de provincie Utrecht boven water te houden en te accentueren. Praktisch gezien plaatst de SGP wel enkele vraagtekens bij de aanpak van de Fort aan de Buursteeg. Het voorstel is het noordelijk gedeelte aan te kopen en de camping te verplaatsen. Elders in de omgeving moet dan voldoende compensatie worden gevonden. In de visie van de SGP is dit een buitengewoon kostbaar verhaal. Spreker vraagt zich af of daarbij alle opties op tafel zijn geweest en of misschien op dit punt niet kan worden gedacht aan een PPS-constructie, waarbij het Fort voor een deel beschikbaar blijft voor verblijfsrecreatie. Dat zou z.i. financieel voordeliger uitpakken. Spreker informeert hoeveel kosten de verplaatsing met zich meebrengt. Hierbij gaat het spreker niet om de exploitatie maar om de investering.

Mevrouw Pieper sluit zich aan bij de complimenten voor de visie en het werkbezoek. Vanuit REG heeft zij meegekregen dat dit vanuit de Reconstructie een prachtig project is dat cultuurhistorie en vitaliteit op het platteland heel goed in beeld brengt. Het benadrukt ook de eenheid van het gebied en is een goed aanknopingspunt voor recreatie. Het CDA acht het plan heel ambitieus. De vraag is echter of de provincie zichzelf niet overschat met de start van dit project naast het megaproject de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Het is duidelijk dat, indien thans wordt ingestemd met de visie, tevens wordt ingestemd met de € 1,5 miljoen die beschikbaar is voor het uitvoeringsprogramma. Het CDA heeft vernomen dat de totale kosten ca € 40 miljoen bedragen. De vraag is of instemming vandaag betekent dat wordt ingestemd met het hele programma ad € 40 miljoen of dat er tussentijds nog sturingsmomenten zijn voor PS. Uit de stukken heeft het CDA begrepen, dat de camping bij het Fort aan de Buursteeg in de commissie BEM aan de orde zou komen. Daarin is thans niet voorzien voor behandeling in PS. Het CDA staat op het standpunt dat dit in de commissie BEM moet worden besproken alvorens in PS te beslissen. Indien dit niet mogelijk is stelt het CDA voor de behandeling van de visie en de camping bij het Fort aan de Buurtsteeg te splitsten.

Het CDA informeert hoe zal worden omgegaan met de verschillende organisaties en verenigingen. Het CDA pleit ervoor speciale aandacht te besteden aan de vrijwilligers. Veel van het plan valt of staat bij de inzet van vrijwilligers.

Voorzover spreekster bekend wordt binnen het plan niet gesproken over robuuste ecologische verbindingzones. Zij vraagt hiervoor aandacht.

Spreekster informeert of de uitvoering van het onderhavige afhankelijk is van het beschikbaar stellen van gelden voor Reconstructie en/of uitvoering van de EHS vanuit het rijk.

Tot slot hoopt het CDA dat ook gemeenten die betrokken zijn bij de Grebbelinie meebetalen aan dit project.

De heer Hooijer sluit zich aan bij diegenen die complimenten hebben gemaakt over de tot stand koming van de stukken en het werkbezoek. In de stukken staat dat de Grebbelinie een noord-zuid linie is. Volgens spreker loopt het water van het zuiden naar het noorden en zou het zuid-noord linie moeten zijn. Op de bewonersavonden heeft de VVD geconstateerd dat sprake is van een enorme betrokkenheid bij de Grebbelinie bij hele verschillende leeftijdsgroepen. Het draagvlak voor de plannen is groot, hetgeen de VVD verheugt. De samenwerking tussen 16 partijen is goed om het

risico te spreiden en de periode van uitvoering van 10 jaar acht de VVD zeer realistisch. Al deze voordelige kwaliteiten zijn de kracht en de zwakte tegelijk, omdat het niet eenvoudig zal zijn 10 jaar lang de moed erin te houden bij die zeer verschillende, telkens wisselende, partijen. Financiering wordt ook lastig, omdat die op dit moment nog niet in alle opzichten duidelijk is.

Met betrekking tot het Fort aan de Buursteeg sluit de VVD zich aan bij het betoog van de SGP. De vraag is echter of de provincie daarin een taak heeft. Behalve de Buursteeg kan de visie wat de VVD betreft worden uitgewerkt in de hoop dat het tot een goed einde wordt gebracht.

De heer Van Bergen zal de complimenten overbrengen aan alle betrokken partijen, die het onderhavige resultaat in 9 maanden hebben neergezet. De visie heeft veel draagvlak in de streek. Men is enthousiast. De kunst is dat enthousiasme vast te houden. Het is een behoorlijk omvangrijk project. De uitvoering strekt zich uit over ca. 10 jaren. Besloten is de Stuurgroep, die uit alle betrokkenen partijen bestaat, te handhaven tijdens de uitvoering. Dat is in de visie van spreker de beste waarborg om het enthousiasme vast te houden.

De spanningen tussen natuur, cultuur, cultuurhistorie en recreatie is het uitdagende van dit project. Deze 5 beleidsterreinen moeten in samenhang en ook in voldoende evenwicht met elkaar worden gebracht om het tot een succes te maken. Spreker merkt in de Stuurgroep maar ook binnen het provinciehuis waar de betrokken sectoren bij elkaar in een projectorganisatie zijn gebracht, dat die samenhang er voldoende in zit en het evenwicht wat dat betreft wel redelijk is gewaarborgd. Spreker onderschrijft echter, dat men dit in de verschillende uitvoeringsprojecten op de werkvloer opnieuw tegen zal komen. De uitdaging is dat verstandig uit te werken.

Spreker onderschrijft dat de historische betekenis van het gebied in leven moet worden gehouden. Eén van de projecten in het begin is met name die educatieve kant breed in de gaten te houden. Er zijn inmiddels al onderwijsprojecten gestart. Tijdens de hele looptijd van het project zullen scholen hierbij worden betrokken om niet alleen het verleden maar ook de toekomst van dit gebied te waarborgen.

Het is een ambitieus plan. Indien alle 11 sleutelprojecten en 100 uitvoeringsprojecten bij elkaar worden opgeteld, komen de kosten neer op ca. € 40 miljoen. Dat geldt wordt echter door vele partijen opgebracht. Per project is in beeld gebracht wie de mogelijke financiers zijn en daarop worden aangesproken (Reconstructie, Europa, Rijk, ILG, gemeenten, Staatsbosbeheer, Waterschap en de provincie). Als de Gebiedsvisie en het Uitvoeringsprogramma zijn vastgesteld zal jaarlijks een uitvoeringsplan worden opgesteld, dat in het najaar ter besluitvorming aan de staten wordt voorgelegd. In alle gevallen zal op onderdelen ook financiering van de kant van de provincie moeten worden ingezet. Er gaat nu een projectorganisatie van start om dit gehele traject uit te werken. In personele ondersteuning wordt daarin ook voorzien.

Over het Fort aan de Buurtsteeg is ook uitvoering met alle partijen gesproken. Er is apart projectplan Herontwikkeling opgesteld. Een ieder is het erover eens dat het Fort aan de Buurtsteeg het meest centrale, meest gave en grootste Fort is in de Grebbelinie. Op het noordelijk deel van het Fort is een camping ontstaan. De eigenaar is bereid tot verkoop. Op grond van de bestemming kan een projectontwikkelaar dit deel volbouwen met chalets. Dat moet worden voorkomen. Daarom wordt voorgesteld het Fort zo goed mogelijk te herstellen en een bezoekerscentrum op te zetten conform het Herontwikkelingsplan scenario 2. De onderhandeling met de eigenaar bevindt zich in de laatste fase. Het verwerven van grondpositie is formeel een bevoegdheid van GS, maar aan de commissie BEM moet worden gerapporteerd over de aankoop en de dekking. Normaal is het bij het verwerven van grondposities zo dat tijdelijk grond wordt aangekocht om daarop vervolgens woningen te bouwen of natuur te ontwikkelen. In het onderhavige geval is voor een belangrijk deel sprake een onrendabele investering. De grond behoudt wel zijn waarde, maar het wordt aangekocht om het in de natuurlijke staat en in de cultuurhistorische betekenis die het heeft terug te brengen en te behouden. Daaraan wordt het bezoekerscentrum met daaromheen wat activiteiten, niet zijnde een camping, toegevoegd. Van de Reconstructiecommissie wordt een forse bijdrage verkregen; ook de gemeente

Renswoude is bereid een substantiële bijdrage te leveren. Voorts staat aan de rand van het Fort een woning die kan worden verkocht, zodat dit ook van de aankoopprijs afgaat. Resteert een bedrag van ca. € 1, 4 miljoen dat GS ten laste willen brengen van de PM post aankoop cultuurhistorische monumenten. Spreker komt hierop nader terug in het kader van de Marap.

Terecht is aandacht gevraagd voor het vervallen van een aantal recreatieplaatsen. Daarin wordt voorzien. Op dit moment is de gemeente Renswoude daarover in gesprek met een andere camping binnen de gemeente. De afbouwtermijn van de camping bij het Fort aan de Buursteeg is ca. 3 jaar. Hoe met de bewoners van het Fort aan de Buursteeg zal worden omgegaan staat in het communicatieplan, waarover de commissie beschikt.

De heer Pollmann vraagt aandacht voor de 3 linies, die in de provincie zijn en worden ontwikkeld te weten de Limes, de Hollandse Waterlinie en de Grebbelinie. In het kader van het profileren van de provincie Utrecht lijkt het de PvdA gewenst daarvan één product te maken en daarmee de provincie Utrecht te promoten in het toeristisch geheel.

Mevrouw Pieper deelt mede dat het CDA moeite blijft houden met het Fort aan de Buursteeg. Zij neemt dit mee terug naar de fractie. Voor het overige memoreert spreekster haar vraag om extra aandacht voor de vrijwilligers gedurende het lange traject van 10 jaar en het belang van de inzet van vrijwilligers. De gedeputeerde heeft niet gereageerd op de robuuste ecologische verbindingzones.

De heer Klarenbeek sluit zich aan bij de opmerking van het CDA over het Fort aan de Buursteeg. Ook spreker neemt dit mee terug naar de fractie. De argumentatie waarom de provincie en niet andere partijen tot aankoop van de grond moet overgaan is hem niet duidelijk. Wellicht dat de gedeputeerde daarover in de toelichting bij de stukken een passage kan wijden, zodat die overweging kan worden meegenomen.

De heer Van Bergen merkt op dat er andere partijen bij zijn betrokken ook in financiële zin. Spreker zal dat mee nemen in het kader van de toelichting. Terecht wordt aandacht gevraagd voor de vrijwilligers. Dat is één van de projecten die het komende jaar wordt opgepakt. Om vrijwilligers betrokken te houden bij de verschillende uitvoeringsprojecten wordt een aparte regeling opgesteld. Het moge duidelijk zijn dat de provincie zich goed kan profileren met de 3 linies. Eén van de projecten is de marketing rond de Grebbelinie, zoals deze ook is opgezet rondom de Hollandse Waterlinie. De 3 linies zijn in feite het cultuurhistorische geraamte, ook historisch gezien, waarop heel Utrecht ruimtelijk is gebouwd. De linies zijn mede bepalend voor de ontwikkelingen die in ruimte, natuur en landschap al dan niet worden toegestaan. In de zin is het nadrukkelijk voor de provincie zelf in beeld maar ook naar buiten toe.

De voorzitter resumeert dat sprake is van een brede instemming met de voorliggende visie. Een aantal sprekers heeft aangegeven het punt van het Fort aan de Buursteeg mee terug te nemen naar de fractie. Spreker sluit de discussie over dit onderwerp af.

9. Versterken keten onderwijs-arbeidsmarkt

De heer Snel geeft een korte toelichting op de inhoud van het rapport van Berenschot.

De voorzitter bedankt de heer Snel voor de heldere toelichting en informeert of de commissie kan instemmen met de ingeslagen weg.

De heer Klarenbeek merkt op dat bij het doorlezen van het rapport van bureau Berenschot opviel dat de werkloosheid onder 50-plussers ook goed in beeld is gebracht. Daarbij kan worden geconstateerd dat bij de wat kleinere gemeenten de werkloosheid onder 50-plussers nogal groot is ten opzichte van

de groep 23 – 50 jaar. Dit raakt thans het onderwerp van vandaag niet, maar wellicht is het mogelijk ook aan dit probleem aandacht te besteden.

De heer De Vries memoreert ter informatie dat in het kader van IME een project is gestart ten aanzien van de werkloosheid van 45 – 65 jaar.

De heer Klarenbeek vervolgt, dat de VVD zich kan vinden in de inhoud van het onderhavige stuk. Het wordt een goede zaak geacht indien verschillende partners kunnen worden aangetrokken, die hopelijk ook met financiële middelen komen. Graag wordt de VVD geïnformeerd over de kosten. Met betrekking tot aanbeveling 3 pleit de VVD ervoor hieraan toe te voegen ook aandacht te besteden aan het stimuleren van het aantal leerwerkplekken.

Mevrouw V.d. Kamp memoreert, dat thans de aanbeveling voor het provinciale beleid voorligt. Feit is echter, dat de provincie op dit gebied geen wettelijk instrument of taak heeft en derhalve hoogstens een stimulerend of faciliterende taak. De provincie kan de minister van OCW wel adviseren over de te nemen stappen om voortijdig schooluitval van jongeren te voorkomen. Spreekster wijst erop dat in Dordrecht al wordt gewerkt aan verbetering van de ketenversterking en in Rotterdam sprake is van een jongerenloket. Geïnformeerd wordt of daarnaar navraag is gedaan. Op blz. 40 van het rapport Berenschot staat, dat er geen regievoerder is. Dit is ook lastig omdat dit onderwerp is verdeeld over verschillende portefeuillehouders. Het CDA pleit er in het kader van de volgende portefeuilleverdeling voor dit onder één gedeputeerde Jeugdzaken onder te brengen. Er ligt een taak voor de gedeputeerde om de gemeente bij de les te houden. Er moet in Utrecht een sluitende aanpak komen. Eén melding van registratie, één systeem, één dossier zodat het voor jongeren steeds moeilijker wordt er tussendoor te glippen.

Op blz. 24, punt 4 van het rapport van Berenschot staat dat het trajectbureau van 18 –23 jarigen op vrijwillige basis is. Dat heeft te maken met het feit dat deze categorie niet meer leerplichtig is. Herplaatsing duurt een half jaar. Het CDA kan zich voorstellen, dat de provincie in deze adviseert de maatschappelijke stage verplicht te stellen. Tevens kan de provincie adviseren de doorlopende leerlijnen verplicht te stellen. Partijen moeten tot een praktische facilitaire afspraak komen. Ook moet het zo zijn dat meer wordt geadviseerd een oplossingsgerichte organisatie te verkrijgen in plaats van een controlerende. De provincie heeft een voortrekkersrol en zou laag geschoolden (niveau ½) in dienst moeten nemen in de vorm van stages.

Met betrekking tot blz. 49 informeert het CDA om hoeveel middelen het gaat.

Tot slot informeert spreekster naar de stand van zaken van de projecten Sociale Agenda.

De heer Bisschop memoreert dat de SGP bij de behandeling van het Economisch Beleidsplan in PS nadrukkelijk heeft gepleit niet alleen oog te hebben voor kennisinnovatieve ontwikkelingen maar juist ook vanuit economisch perspectief voor aansluiting VMBO naar de arbeidsmarkt. Spreker had zich kunnen voorstellen dat dit punt ook vanuit IME was geagendeerd omdat dan niet alleen de onderwijs- maar ook de economische insteek ter sprake was gekomen. Uit het onderhavige stuk blijkt ook dat het één niet los kan worden gezien van het ander als het gaat over deze doelgroep. Het verheugt de SGP desalniettemin, dat dit rapport voorligt. Dat het probleem in beeld is gebracht is zeer de moeite waard.

Spreker pleit ervoor, dat de provincie in deze de regierol neemt. De SGP ondersteunt in die zin de desbetreffende aanbeveling. Het mag dan een meer procesmatige aanbeveling zijn, maar spreker denkt wel dat het cruciaal is voor de aanpak van het probleem. Spreker realiseert zich dat het probleem daarmee niet wordt opgelost.

Met betrekking tot blz. 31 met name het 3^e knelpunt meent spreker dat sprake is van een recente verandering. Z.i. zijn alle scholen voor voortgezet onderwijs verplicht convenanten af te sluiten met ROC's juist om de drop outs op voorhand te kunnen laten opvangen. In zijn visie is 1 oktober geen fatale datum meer, omdat de jongeren die overstappen naar de ROC's middelen moeten meebrengen. Voorts bestonden er al incidenteel afspraken tussen scholen en ROC's op diezelfde basis.

De heer Van Kranenburg merkt op dat hij zich in een vorige werkkring heel intensief heeft beziggehouden met dit vraagstuk. Wat hem is bijgebleven, hetgeen ook uit dit rapport blijkt, is dat de informatievoorziening aan alle kanten rammelt. De regionale meld- en coördinatiepunten beschikken niet over adequate informatie waar de leerlingen, die bij het VMBO, uitvallen blijven. Deze leerlingen krijgen vervolgens een briefje van de leerplichtambtenaar, waarop ze niet reageren en het is afhankelijk van de inzet van de leerplichtambtenaar of deze leerlingen weer in beeld worden verkregen. Leerplicht is een taak van de gemeente. Gemeenten gaan verschillend om met deze taak. Dat leidt tot de diverse opbouw van de databestanden, waarmee Berenschot het kennelijk ook heeft moeten doen. De CU betreurt het vorenstaande, maar weet ook de oplossing niet. De vraag is hoe voorkomen kan worden, dat deze leerlingen tussen de gevaarlijke knip tussen VMBO en het ROC kwijtraken. Het ROC heeft een heel andere benadering dan het VMBO. Het ROC doet een veel groter beroep op zelfstandigheid als gevolg waarvan veel jongeren de mist in gaan. Wellicht is het goed eens te denken aan maatschappelijke mentoren; ondernemers/werknemers die één leerling op 13/14 jarige leeftijd krijgen toegewezen en die vast houdt tot ze halverwege het ROC zijn, zodat ze die gevaarlijke knip begeleidt maken; bij voorkeur door iemand die hen een maatschappelijk perspectief kan bieden. De CU doet een nadrukkelijk beroep op het vermogen van de provincie te bezien of het mogelijk is met een eenmalige financiële impuls de hele administratie goed op orde te krijgen.

De heer Koopmanschap is van mening dat het rapport een schat van informatie bevat. De kaders waarbinnen de informatie wordt gegeven zijn helder, waarvoor GL haar waardering uitspreekt. Het is goed dat het rapport thans voorligt. Naast alle informatie en constatering is voor GL van belang wat de provincie hiermee moet. Ook daarover is Berenschot helder. Zij geven aan, dat de provincie geen wettelijke instrumenten of taken heeft op dit gebied. Dat betekent dat de opmerking over het procesmatig karakter van punt 5 van belang is. De vraag is namelijk vervolgens wat de provincie wel kan doen. Bij punt 5 wordt aangegeven dat in alle gevallen van belang is de relevante partijen te identificeren. In de overige aanbevelingen worden woorden gebruikt (entameren, communiceren, beschikbaar maken van best practices, de dialoog aangaan) die aangeven wat de rol van de provincie zou kunnen zijn. Dat onderschrijft GL. Spreker heeft vervolgens de neiging in te gaan op de inhoud, maar dat zou geen recht doen aan de rol van de provincie in deze. De opmerking van de SGP over veranderingen bij het VMBO geeft des te dringender aan dat ervoor gewaakt moet worden zelf te snel stappen te zetten. Dat kan alleen via de partijen in het veld zelf. Kortom een goed rapport en GL onderschrijft met name het marginale karakter van hetgeen de provincie kan doen. Dit rapport geeft aan hoe belangrijk de rol wel kan zijn. Er moet voor worden gewaakt teveel in de vijver van verantwoordelijkheden en bevoegdheden te springen, maar juist bekijken wat mogelijk kan worden gemaakt door daar iets extra's bovenop te zetten. Dat dit nodig is, blijkt uit het onderhavige rapport.

De heer De Vries deelt mede dat D66 het rapport zeer waardevol vindt. Enerzijds vanwege de schat aan informatie, die nog niet bekend was. Anderzijds omdat er duidelijke aanbevelingen in staan waarmee de provincie haar voordeel kan doen. Wat D66 betreft kunnen de aanbevelingen, die in het laatste gedeelte van het rapport staan, in gang worden gezet. Daarbij moet de rol van de provincie niet uit het oog worden verloren. De best practices, die met name vanuit Utrecht steeds heel sterk naar voren komen, zouden heel goed in samenwerking met de gemeente Utrecht uitgezet kunnen worden richting andere gemeenten zodat zij daar ook hun voordeel mee zouden kunnen doen. Ten aanzien van het monitorische systeem onderschrijft D66 de hartenkreet van de CU. De vraag is echter hoe dit feitelijk door de provincie zou kunnen worden ingevuld. Wellicht kan dit in samenspraak met het ministerie van OC&W worden bekeken.

Ten aanzien van de 4 aanbevelingen in het eerste deel van het stuk merkt spreker op, dat de afstemming van de leerwerkplekken D66 zeer aan het hart gaat. Vanuit het ondernemerschap zijn er initiatieven. Het probleem dat in het stuk wordt gesignaleerd ten aanzien van niet allochtoon/allochtoon zal moeten worden aangepakt. Daarvoor zal echter niet direct een oplossing ter vinden zijn. De opmerking van het CDA, dat de provincie een voortrekkersrol zou moeten vervullen, onderschrijft D66. D66 neemt tot slot aan dat dit rapport breed zal worden verspreid onder de diverse organisaties, die genoemd worden voor de gesprekken.

De heer Najib deelt mede dat de PvdA het een helder rapport vindt. Het getuigt van het feit dat de provincie een aantal knelpunten onderkent en daarop anticipeert, hetgeen de PvdA verheugt. Het is ook een belangrijke aanvulling van de Sociale Agenda. Qua timing komt het goed uit omdat de Raad voor Werk en Inkomen onlangs een advies heeft uitgebracht aan het rijk waarin wordt gepleit voor een regionale aanpak van het vraagstuk arbeidsmarkt en werkloosheid/werkgelegenheid. De PvdA wil graag de volgende stappen meegeven bij de verdere vertaling van het onderhavige rapport

- aandacht voor mensen met een functiebeperking;
- in het rapport wordt het speciaal onderwijs gemist;
- een verkenning in hoeverre GS bij de vertaling van dit rapport ook een eigen rol definiëren als werkgever, stageaanbieder en opdrachtgever;
- het stimuleren van stageplaatsen koppelen aan het subsidiesysteem.

Het verheugt mevrouw Kamp dat de commissie waardering heeft voor de inhoud van het rapport en zich in grote lijnen kan vinden in de aanbevelingen. Op basis hiervan kan de provincie aan de slag. Een aantal fracties vraagt aandacht voor een aantal inhoudelijke zaken. Spreekster zegt toe, dat die zullen worden meegenomen. De vier aanbevelingen zijn het kader op basis waarvan aan de slag wordt gegaan. De inhoudelijke punten zullen daarbij worden betrokken. Bij de terugkoppeling zal blijken wat al dan niet kon worden meegenomen. Binnen de provincie zijn inmiddels afspraken gemaakt om een 25-tal plekken binnen de organisatie in te vullen. De provincie kan stimuleren, maar niet dwingen omdat zij de wettelijke taak niet heeft. De provincie zal zich in deze moeten houden aan de kaders van wet- en regelgeving. Binnen dat geheel kan wel heel veel worden gedaan, hetgeen ook blijkt uit het rapport. De opmerking van de SGP over de teldatum van 1 oktober zal worden nagegaan.

Ten aanzien van de betrokkenheid van de economische kant licht spreekster toe, dat zowel gedeputeerden Mik als Van Bergen bij dit rapport zijn betrokken. Die kant heeft hierbij derhalve wel degelijk een rol gespeeld, zij het dat het uitgevoerd en ingevuld wordt binnen het kader van de Sociale Agenda.

Spreekster dankt de commissie tot slot voor de suggesties. Deze worden meegenomen. Spreekster komt in oktober/november op dit onderwerp terug. De kosten komen ten laste van de Sociale Agenda en zullen bij het eindplaatje worden neergelegd.

De voorzitter rondt de discussie over dit onderwerp af.

10. Tussenrapportage vernieuwing Erfgoedhuis

De voorzitter memoreert dat dit onderwerp reeds twee keer in de commissie is besproken. In de vorige vergadering heeft de commissie een presentatie gekregen en is afgesproken in deze vergadering met name nog van gedachten te wisselen over de tweede fase. Vorige week heeft de commissie een aantal brieven ontvangen, waarin zorg over een aantal onderwerpen wordt uitgesproken. Spreker stelt voor de brieven bij de discussie te betrekken. Alvorens tot de behandeling over te gaan geeft spreker het woord aan de heer Van Bergen.

De heer Van Bergen zet uiteen dat de brieven hem in eerste instantie enigszins hebben verrast. Indien men echter de essentie leest, wordt nadrukkelijk het belang van het traject onderkend en is er waardering voor de stuurgroep. Er wordt zorg uitgesproken over de vraag of de belangen van het Erfgoedhuis en de belangen van het personeel voldoende in het traject worden meegenomen. Wat de personele belangen betreft zal spreker er persoonlijk op toezien dat deze in het fusietraject op een goede manier worden behartigd. Ook de belangen van het Erfgoedhuis als functie is bij spreker in goede handen. Hij ziet de inhoud van de brieven als input voor fase 2 die na vandaag van start gaat.

Mevrouw Pieper hecht eraan uit te spreken, dat zij er moeite mee heeft dat de commissie deze brieven heeft ontvangen. In de visie van spreekster is gestart met het traject van de fusie. Er heeft een aantal gesprekken plaatsgevonden. Een jaar geleden is getracht daarin zorgvuldigheid aan te brengen. In de vorige vergadering is een presentatie gehouden. Op grond hiervan betreurt het spreekster, dat feitelijk niet kan worden vertrouwd op de informatie en dat achteraf blijkt dat partijen zich niet helemaal gehoord voelen. Als zo'n lang traject is doorlopen en getracht is de nodige zorgvuldigheid te betrachten, mag er vanuit worden gegaan dat op het moment dat het stuk voorligt beschikt wordt over de juiste informatie.

De heer Pollmann memoreert dat de PvdA eind 2004 een sterk pleidooi heeft gehouden voor het inzetten van de vernieuwing van het Erfgoedhuis. Bundeling van de krachten en deskundig zal leiden tot een sterkere organisatie op het gebied van het Erfgoed. Bekend was, dat het een lange weg zou worden. Fusie- en samenwerkingsprocessen verlopen in algemene zin met veel ups en downs. Een langzaam tempo leiden voor betrokkenen tot tijden van onzekerheid en vragen. Het behoud van eigen cultuur, het eigen plekje en verantwoordelijkheden zijn kernthema's, indien men dergelijke samenwerkingsprocessen bekijkt. De brieven van het bestuur en het personeel plaatst de PvdA dan ook in dat kader. De PvdA wil het daarmee niet afdoen, maar vraagt hiervoor aandacht. Wat dat betreft stellen de woorden van gedeputeerde Van Bergen de PvdA gerust. Het doel te komen tot één Erfgoedhuis staat wat de PvdA betreft niet ter discussie. De argumenten in de brieven hebben de PvdA niet op andere gedachten gebracht. Het voorstel van de stuurgroep en het GS-besluit zijn tot stand gekomen na een zorgvuldige procedure en na overleg met alle betrokkenen. Het voorstel is gericht op het op dit moment best haalbare resultaat. Spreker doelt hierbij op de fusie in twee snelheden. Het woordje (nog) geeft wat de PvdA betreft aan dat die weg ook bewandeld moet worden. De eerste stap hiertoe wordt gezet in het voorstel van de stuurgroep. Dat gaat over fase 2. Daarmee wordt het fundament gelegd voor de nieuwe organisatie. De PvdA steunt dit voorstel. In het voorstel wordt gesproken over een tijdpad. Het tijdpad is volgens de stuurgroep nog niet uitgekristalliseerd. Het streven is dat op 1.1.2007 het bestuur, de directie, het managementteam en de hoofden van de afdelingen operationeel zijn. Wat de PvdA betreft wordt aan GS de opdracht meegegeven om ervoor te zorgen dat op 1.1.2007 een operationele organisatie staat.

De heer Klarenbeek deelt mede dat de VVD zich in grote lijnen kan aansluiten bij het betoog van de PvdA. Ook de VVD hecht eraan dat per 1.1.2007 een organisatie staat. Er is sprake geweest van een lang en zorgvuldig traject. Binnen het Erfgoedhuis is een aantal stichtingen nog voorzichtig met het hele traject. Dat zijn nu zelfstandige stichtingen. De VVD zou het betreuren indien niet wordt getracht deze stichtingen erbij te houden. Voorts informeert de VVD of inzicht bestaat in mogelijke financiële kosten, zoals frictiekosten.

Mevrouw Pieper deelt mede dat het CDA zich in grote lijnen kan aansluiten bij het betoog van de PvdA. Er is een aantal stappen gezet. Het CDA is blij met de uitkomst. Dat daarvoor 2 trajecten moet worden bewandeld, zat in de lijn der verwachting. Het neemt niet weg dat het CDA hoopt dat alle partijen zich uiteindelijk kunnen vinden in een fusie met behoud van eigen identiteit. Het CDA pleit ervoor sterk in te zetten op de gezamenlijke visie en dat daaruit ook duidelijk de meerwaarde

naar voren komt. Ook voor de gezamenlijke huisvesting zal moeten worden gegaan. Voor de financiën van het fusieproces wordt een begroting gemaakt voor 2007. Daaruit zal het een en ander blijken. Spreekster informeert of nog bekeken wordt of sprake is van eigen vermogen binnen de verschillende partijen. Het spreekt voor zich dat het CDA ervoor pleit dat zorgvuldig wordt omgegaan met de medewerkers van het Erfgoedhuis. Dit staat ook in het rapport en spreekster gaat er na het betoog van de gedeputeerde vanuit dat daar voldoende aandacht voor is.

De heer Koopmanschap deelt mede dat GL zich in grote lijnen aansluit bij het betoog van de PvdA. Een fusietraject is lastig en blijft lastig tot de fusie is gerealiseerd. Het verheugt spreker te merken dat verschillende partijen elkaar scherp houden. Spreker ziet dit als de start van fase 2. Dat het nu doorgaat na alles dat er is gebeurd, is nu in de visie van GL het belangrijkste. GL ziet de volgende rapportage met belangstelling tegemoet.

Mevrouw Van Keulen memoreert dat in de vorige vergadering tijdens de presentatie de gang van zaken tot nu toe uitvoerig is toegelicht. Daarin is ook naar voren gekomen dat de nodige zorgvuldigheid zou moeten worden betracht, hetgeen voor alle fusietrajecten geldt. Op grond van het vorenstaande hebben de brieven D66 in eerste instantie enigszins verrast. In de visie van D66 wordt in het stuk van de stuurgroep op alle vragen die leven antwoord gegeven en worden de belangen die naar voren worden gebracht gewaarborgd. D66 sluit zich aan bij de vraag over de financiën en de opmerking van de PvdA, dat de organisatie op 1.1.2007 operationeel zou moeten zijn.

De heer Bisschop deelt mede dat de SGP zich kan vinden in het onderhavige voorstel.

De heer Van Bergen memoreert nogmaals dat de essentie van de brieven is de belangen van het Erfgoed en het personeel in de gaten te houden. Spreker verzekert de commissie dat de belangen van het personeel van beide organisaties voldoende in beeld zijn. Op blz. 2 staat dat het werk van alle personeelsleden wordt veiliggesteld voorzover een gevolg van de fusie en dat er gelijkwaardige behartiging is van de belangen van de organisaties. Het nieuwe bestuur zal ook bestaan uit 2 leden van het huidige Erfgoedhuis, 2 leden van Landschapsbeheer Utrecht en 2 onafhankelijke leden met een door de provincie aan te wijzen voorzitter. Wat GS betreft wordt dat de heer De Greef die informateur is geweest, die de stuurgroep voorziet en die buitengewoon behendig is gebleken partijen bij elkaar te brengen. Bij iedere fusie gaat het vaak meer om het proces en de aanpak dan om de inhoud. Over de inhoud hebben PS zich uitgesproken. De buitenwacht is buitengewoon enthousiast over deze vernieuwende aanpak van Erfgoed en Landschap. Dat dit spannend is voor wat betreft de uitkomst, is logisch. Dat dit onzekerheid biedt voor het desbetreffende personeel kan spreker zich ook voorstellen. Dit neemt niet weg dat, indien met elkaar en met een positieve houding de toekomst wordt ingegaan en bekend is dat het werk veilig wordt gesteld, alle lichten op groen staan om daar met elkaar een succes van te maken. Wat GS betreft is de organisatie per 1.1.2007 operationeel. Dat kan echter niet dwangmatig worden opgelegd. Door de stuurgroep wordt een zorgvuldig traject uitgezet. Een traject van twee snelheden. Er wordt een start gemaakt met Erfgoedhuis en Landschapsbeheer, niet vrijblijvende samenwerkingsafspraken met Monumentenwacht en de PUMC, één huisvesting op Oosthoek. Hoe de tweede snelheid eruit ziet, is moeilijk te zeggen. Spreker schat in dat al werkende weg de voordelen zullen blijken en het gemeenschappelijke doel duidelijk wordt. Daarvoor moet ruimte worden gegeven.

Het is een zorgvuldig traject. Er zijn vele belangen mee gediend. PS hebben daarbij aan de voorkant een duidelijk doel en visie geplaatst. Getracht zal worden die met elkaar te realiseren te beginnen met het opstellen van een gezamenlijk beleidsplan, een eerste werkplan, een Sociaal Plan, een Organisatieplan op hoofdlijnen en een Begroting 2007. Daarmee wordt van de stuurgroep nogal wat gevraagd in een half jaar tijd. Met vereende krachten moet dat lukken. Een nieuw extern onderzoek over de meerwaarde ontraadt spreker een ieder ten stelligste. GS geloven in het onderhavige plan.

PS hebben vorig jaar ca € 2 ton voor de reorganisatie gefourneerd. Dat bedrag biedt vooralsnog voldoende ruimte om een aantal zaken te bekostigen. Friciekosten zijn vooralsnog niet in beeld. Er is nog een aantal vacatures m.n. bij het Erfgoedhuis. Spreker verwacht geen extra financiële claims voor de samenvoeging, maar maakt in deze enig voorbehoud. Indien meer financiële middelen nodig zijn, komt spreker hierop nader terug in de commissie. PS besluiten in deze.

De heer Klarenbeek memoreert de verhuizing van het Erfgoedhuis naar de Herenstraat. Z.i. loopt het 5-jarig huurcontract niet per 1.1.2007 af. Hij vraagt aandacht voor deze mogelijke kostenpost. Mevrouw Pieper hecht eraan op te merken, dat haar insteek met betrekking tot de meerwaarde was deze te zoeken in de gezamenlijke visie.

De heer Van Bergen licht toe, dat het huurcontract 1.11.2007 afloopt. Op Oostbroek moeten nog verbouwingen plaatsvinden, zodat de organisatie fysiek waarschijnlijk niet direct per 1.1.2007 zal overgaan. Aan het Stichtingsbestuur zal worden meegegeven het huurcontract op te zeggen.

De voorzitter concludeert, dat de commissie met instemming heeft kennisgenomen van de voortgangsrapportage en nogmaals heeft gepleit voor de start van fase 2 waarbij 1.1. 2007 wordt gezien als de meest gewenste datum voor de start van de nieuwe organisatie. Voorts is terecht opgemerkt, dat zorgvuldigheid moet worden betracht voor wat betreft de mensen en de inhoud.

11. Voortgangsnotitie integratie + 16. Inzet flexibel projectenbudget 2006

Mevrouw Van Keulen deelt mede dat D66 moeite heeft met het feit dat bij een aantal projecten staat dat binnen de jeugdreclassering de middelen ontbreken, waardoor de provincie in dat 'gat' moet springen. Voorts plaatst spreekster namens D66 de volgende opmerkingen en vragen. Het project promotieteam allochtone jongeren verheugt D66. Geïnformeerd wordt wat de gemeente Utrecht doet aan Leidsche Rijn. Het wordt zorgelijk geacht, dat in een dergelijke nieuwe wijk al zulke problemen zijn. Wellicht moeten toekomstige wijken anders worden gebouwd. Met betrekking tot contacten met overige gemeenten is de vraag of IJsselstein niet moet worden toegevoegd.

Met betrekking tot het projectenbudget 2006 wordt geïnformeerd wie de projecten heeft bedacht. Samenvattend merkt spreekster op dat D66 zich kan vinden in het onderhavige voorstel met de kanttekening of de provincie wel overal in moet springen.

De heer Najib acht het stuk helder en de projecten concreet. De PvdA informeert wat met deze activiteiten gebeurt als de provincie op een bepaald moment stopt met de middelen. De vraag is of dit wordt overgenomen door andere partijen.

De heer Bisschop sluit zich aan bij de vraag van de PvdA. Voor het overige heeft de SGP het gevoel, dat dit een project is van de goede bedoelingen. Er wordt van alles aan gedaan om de integratie te bevorderen, maar in het hoofdstuk integratie en werk staat dat de jeugdwerkloosheid met name onder de allochtonen steeds verder toeneemt. Dat heeft te maken met probleemgedrag van bepaalde categorieën jongeren. De vraag is of de provincie niet aan het dweilen is met de kraan open. De SGP zegt niet dat het niet moet gebeuren, maar wil een wat beter resultaat zien. De SGP begrijpt dat dit niet kan worden afgedwongen, maar het is wel iets dat de aandacht moet hebben. Wellicht moet dit ook een keer leiden tot de vraag of de aanpak wel goed is en niet soms te vrijblijvend. Misschien is het wel gewenst in IPO-verband te lobbyen naar een wat hardere aanpak in de zin van dwang en verplichting en druk naast het bieden van perspectief (pull en push).

De SGP schrikt enigszins van de kosten die gemoeid zijn met de inzet van flexibele projectenbudgetten en plaatst hier kanttekeningen bij.

De heer Najib begrijpt de kritische toon van de SGP, maar geeft de professional echter te doen die dag in dag uit met deze jongeren optrekken. Spreker is op grond hiervan van mening dat niet te

laagdunkend moet worden gesproken over dergelijke initiatieven; deze zetten wel degelijk zoden aan de dijk. Met een harde aanpak worden de jongeren die echt iets willen tekort gedaan, hetgeen spreker zou betreuren.

De heer Bisschop merkt op dat de jongeren die willen het pull element betreft; de jongeren die niet willen moeten worden gepusht. Spreker wil niet iedereen over dezelfde kam scheren. Het gaat de SGP erom dat diegenen die bereid zijn daarvoor alle kansen hebben en perspectief worden geboden, maar met diegenen die niet bereid zijn moet in de visie van de SGP als samenleving niet al te soft meer worden omgegaan. Spreker heeft het hierbij zowel over allochtone als autochtone jongeren.

De heer De Niet deelt mede dat het CDA het een ambitieus plan acht. Het is goed en kort verwoord. Het betreft ook alleen voortgangsinformatie. Verzocht wordt om een nadere toelichting over de 40 allochtone gezinnen die worden uitgezocht. Het CDA heeft met vreugde geconstateerd dat allochtone jongeren ook met stukken kunnen worden opgevoerd om integratiecontact te krijgen. Ten aanzien van integratie en sociale cohesie wordt geïnformeerd hoe dit is ingevoerd in het provinciehuis. Samenwerken met de gemeente en provincie lijkt het CDA een goede zaak.

De heer Klarenbeek deelt mede dat de VVD zich zorgen maakt over de problematiek van allochtone jeugd. Daarop zal de komende jaren sterk moeten worden ingezet, opdat zij ook volwaardig kunnen participeren in de maatschappij. Een ontwikkeling van een verantwoordelijkheidsgevoel bij deze jeugd is zeer belangrijk. In dat kader sluit de VVD aan bij het betoog van D66 over jeugdreclassering. De provincie moet meer druk op de rijksoverheid uitoefenen om middelen voor de jeugdreclassering te krijgen vooral het preventieve werk dat kan worden gedaan.

De VVD informeert of bekend is hoeveel allochtone gezinnen geselecteerd zouden kunnen worden en of het succes dan kan worden vergroot. Het verheugt de VVD dat Leidsche Rijn eruit wordt gepakt omdat de problematiek in grote wijken op een gegeven moment voorspelbaar is. De VVD pleit er wel voor ook oog te hebben voor kleinere gemeenten.

Met betrekking tot de inzet flexibel projectenbudget onderschrijft de VVD dat het erg kostbaar is, maar het zal wel nodig zijn. Als het effect groot is, moet wellicht een keer de weg worden ingeslagen die voor het gevoel erg kostbaar is. De VVD gaat er vanuit dat binnen de provincie voldoende deskundigheid is om te beoordelen of de besteding al dan niet zinvol is.

Mevrouw Kamp zet uiteen dat sprake is van een voortgangsrapportage. Dat is toegezegd, omdat met name integratie een onderwerp is dat vanuit de staten op de agenda is gezet. De staten hebben aangegeven dat zij het belangrijk vonden dit onderwerp aan te pakken in het kader van de Sociale Agenda. Spreekster neemt de kanttekeningen en opmerkingen ter harte en de vraag of het nu zo is dat met de kraan open wordt gedweild bekruipt spreekster af en toe ook. In het verleden is door de provincie bijgeplust op allerlei activiteiten die derden initieerden. Dat werd niet wenselijk geacht en op grond daarvan is gezegd dat, indien zaken zouden worden opgepakt, dit voor de provincie toegevoegde waarde zou moeten hebben. Dit onderwerp is daar een voorbeeld van. De projecten worden samen met anderen opgepakt. Van te voren moet duidelijk zijn, dat sprake is van toegevoegde waarde. Van belang is ook dat het een vervolg krijgt. Dat is een onderdeel waaraan nadrukkelijk aandacht wordt besteed gedurende het project. Het verder doorzetten naar andere plekken in de provincie is ook één van de elementen, dat een belangrijke rol speelt bij de projecten. Er is een kanttekening geplaatst bij de bedragen die beschikbaar worden gesteld vanuit het flexibel projecten krediet. Het is zo dat daar ontwikkeltrajecten worden gerealiseerd. Dat wil zeggen dat nieuwigheden worden bedacht die over het algemeen nog niet elders zijn beproefd. Dat zijn dure trajecten. Spreekster kan de kosten niet goed inschatten. Zij laat die beoordeling aan de medewerkers over. Spreekster gaat er vanuit dat de genoemde kosten op realiteit zijn getoetst. IJsselstein wordt ook via de Sociale Agenda m.n. via Veilig Vangnet opgepakt.

Spreekster veronderstelt dat de 40 gezinnen het topje van de ijsberg betreft. Hoe groot precies het aantal is, is spreekster niet bekend. Indien hierover cijfers bekend is, zal zij dit in het verslag opnemen. In IPO-verband wordt getracht druk uit te oefenen op het rijk zonder dat dit weerstand oproept. Het heeft de aandacht.

Desgevraagd door mevrouw Van Keulen licht spreekster toe, dat een problematiek wordt geconstateerd. Voor die problematiek wordt een oplossing bedacht. Door deskundigen worden oplossingen aangedragen en een aanpak voorgesteld. Daar worden de projectvoorstellen op geënt. De voorzitter rondt de discussie over dit onderwerp af.

12. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning: de Utrechtse aanpak

De heer Bisschop memoreert dat de provincie nog steeds een toezichhoudende instelling is ten opzichte van gemeenten. Dit is een ontwikkeling die in alle gemeenten gaande moet zijn. De SGP constateert bij gemeenten een enorm verschil in ontwikkelsnelheid. Zonder te willen treden in de gemeentelijke autonomie, de wet draag de gemeenten de uitvoering op, geeft de SGP in overweging vanuit haar toezichhoudende taak als provincie de stand van zaken per gemeente in beeld te brengen en daar waar onvoldoende vaart gemaakt wordt gericht ondersteuning aan te bieden, zodat per 1.1.2007 in elke gemeente op een verantwoorde manier de transitie van verzorgingsstaat naar zorgzame samenleving kan aanvangen. Als dat niet gebeurt raken cliënten tussen wal en schip. De heer Van Dijk hecht eraan op te merken, dat de raadsleden de controlerende taak hebben bij een gemeente.

De heer Bisschop onderschrijft het vorenstaande. Dat staat z.i. echter los van de toezichhoudende taak van de provincie.

De heer De Niet deelt mede dat het CDA de inzet van de WMO een goede zaak vindt. Het betoog van de SGP wordt onderschreven. Het CDA had graag geormerkt geld gezien. De provincie is een goed voorbeeld om zaken uit te zetten. Alleato zou het oog en oor dienen te zijn voor de provincie. Geïnformeerd wordt hoe de input vanuit Alleato naar de provincie is.

De provincie heeft veel expertise in huis waarvan gemeenten nu ook al gebruik maken. Van belang is, dat de uitvoering van de WMO met name een gemeentelijke taak is. Communicatie is belangrijk en het CDA pleit ervoor duidelijk naar buiten te brengen hoe een en ander zich verhoudt. Het CDA pleit ervoor dat de provincie hulp en kennis aanbiedt, maar niets opdringt.

De heer Klarenbeek deelt mede, dat het de VVD verheugt dat dit stuk thans voorligt. Namens de VVD plaatst spreker vervolgens de volgende vragen en opmerkingen. Hoe verhoudt de inzet van de provincie Utrecht zich ten opzichte van andere provincies qua middelen, programma's, e.d.? Er wordt verwezen naar een website, die nog niet in de lucht is hetgeen wordt betreurd. De VVD maakt zich in aansluiting op het betoog van de SGP zorgen over het invoeringstraject bij met name de kleine gemeenten. Geïnformeerd wordt op grond waarvan gemeenten straks worden geselecteerd in het kader van de projecten. Indien op basis van de bestuurskrachtmeting bekend is welke gemeenten niet goed bezig zijn, hoort de VVD graag om welke gemeenten het gaat. Het is weliswaar niet de verantwoordelijkheid van de provincie, maar het gaat uiteindelijk wel om het belang van de burgers in de provincie Utrecht. Het betreft een gecompliceerd traject waar de provincie bij betrokken is. De provincie kan, zonder aan de autonomie van gemeenten te komen, ondersteunen en begeleiden.

De heer Van Kranenburg merkt op dat de WMO wellicht noodzakelijk is, maar geen prettige ontwikkeling is voor gemeenten. Spreker heeft van een gemeente vernomen dat deze thans € 7 ton per jaar uitgeeft aan taken die straks onder de WMO gaan vallen, waarvoor straks een budget van € 4 ton wordt verkregen. Het risico bestaat dat bij gemeenten sprake zal zijn van een afslanking van activiteiten. Het is niet voor niets dat het geld niet is geormerkt, omdat dit dan niet meer kan worden teruggevonden. Het lijkt de CU van belang de verantwoordelijkheid te leggen waar hij hoort.

Dat is bij de gemeenten. De CU zou echter wel willen weten wat er gebeurt. In dit kader gaat de gedachte uit naar een dwarsdoorsnede eind 2007 van hoe de WMO is uitpakkt in de diverse gemeenten. Op dat moment wordt duidelijk of beleid moet worden gevoerd en waarop. De heer Klarenbeek vraagt zich af of het niet gewenst is in de tweede helft van dit jaar inzichtelijk te krijgen waar het echt fout dreigt te gaan. Onderschreven wordt dat de provincie niet op de stoel van de gemeenten moet gaan zitten, de gemeenteraden zijn verantwoordelijk. De VVD staat echter op het standpunt dat de provincie haar ogen niet geheel moet sluiten; de burgers mogen hiervan niet het slachtoffer zijn.

Mevrouw Pieper begrijpt dat de CU op het standpunt staat dat het niet de verantwoordelijkheid is van de provincie, dat een gehandicapte in de ene gemeente beter af is dan in de andere.

De heer Van Kranenburg antwoordt, dat het vorenstaande het gevolg van een Wet die is aangenomen in de Tweede Kamer.

De heer Bisschop zet uiteen dat het probleem veel breder is. Als er in een gemeente geen goed vrijwilligersnetwerk aanwezig is, zijn veel mensen het slachtoffer. De provincie moet niet op de stoel van gemeenten gaan zitten, maar heeft wel een toezichthoudende verantwoordelijkheid. De SGP wil weten of het mogelijk is vanuit die taak enige sturing te geven.

De heer Koopmanschap deelt mede dat GL de mening van de SGP en de CU deelt dat dit een ernstig traject is voor gemeenten en burgers en dat de lasten sterk worden gelegd op de schouders van vrijwilligers/mantelzorgers. Het zal zeker leiden tot een afslanking van activiteiten. Tegelijkertijd zij opgemerkt dat daartoe is besloten en dat daarover binnen deze commissie ook al eerder is gesproken. In dat kader heeft de PvdA voorgesteld te komen tot een nulmeting, omdat – indien men iets wil zeggen over verschillen – vooraf moeten worden bekeken hoe de situatie thans is. De vorige keer is door gedeputeerde Kamp toegezegd, dat daaraan gevolg zou worden gegeven. GL staat op het standpunt dat de provincie in dit wettelijke kader, dat een verslechtering is, op een zo maximaal mogelijke manier moet proberen invulling te geven aan de provinciale rol. In die zin is GL blij met de geformuleerde uitgangspunten. Daarin wordt aangegeven dat de provincie niet in de verantwoordelijkheid van een ander kan treden, maar tegelijkertijd wel haar verantwoordelijkheid kan nemen voor wat er overblijft en dat is veel. In het onderhavige stuk staan heldere punten uitgewerkt. Gecommuniceerd moet worden dat de provincie binnen dat kader werkt. Er zullen zeker verschillen optreden. Er moet voor gewaakt worden die verschillen gelijk te willen trekken. De provincie kan wel naar andere gemeenten en tussen provincies zichtbaar maken wat de verschillen zijn, zodat de gekozen verantwoordelijke controlerende organen i.c. de raadsleden vervolgens op een wat bredere manier hun verantwoordelijkheid kunnen nemen.

De heer Van Dijk zet uiteen niet al te somber te zijn. Dit is een mooie kans om integraal wonen, welzijn en zorg op een lokaal niveau dichtbij de burger goed te organiseren. De PvdA staat positief tegenover het voorstel van GS. De PvdA vraagt aandacht voor de volgende punten.

- de provinciale WMO hulppost vooral enten op kleinere gemeenten en proberen te stimuleren om samen te werken;
- de regierol van de gemeenten wordt steeds belangrijker;
- burgerparticipatie;
- de naam van de provinciale coördinerend beleidsmedewerker wijzigen in WMO accountmanager.

Tot slot deelt spreker mede dat de PvdA 29 september a.s. een bijeenkomst organiseert over de WMO met raadsleden, wethouders en andere belangstellenden.

Mevrouw Kamp memoreert dat wat voorligt hetgeen is dat de provincie kan doen op grond van de haar toebedeelde competenties. Daarover is in IPO-verband meerdere keren gesproken. Bij de voorbereiding van de Wet zijn de provincies een aantal keren gehoord en hebben zien gebeuren dat

de verantwoordelijkheid naar de gemeenten werd toegeschoven. De provincie kan op dit punt met haar toezichthoudende rol niet veel. Als zaken bij gemeenten financieel uit de hand lopen, heeft de provincie daarin wel een rol. De provincie heeft financieel toezicht op de gemeenten. In dit kader is de rol van de provincie een ondersteunende. Die rol is vastgelegd. De provincie moet vooral niet op de stoel van de gemeenten gaan zitten. Anderzijds onderschrijft spreekster dat de provincie een open huishouding heeft en als zodanig wel het een en ander kan doen. Dat blijkt ook uit het onderhavige stuk. Wat de provincie kan, zal zij maximaal doen. De lijn die is uitgezet is te monitoren. In vergelijking met andere provincies is Utrecht actief. Met het project Wel Thuis heeft de provincie Utrecht vooruitgelopen op de WMO. Kleine gemeenten zullen individueel worden benaderd met de vraag of de provincie kan helpen en ondersteunen. Het uitgeven van het boekje bij de bijeenkomst met wethouders en raadsleden vorige week had alles daarmee te maken. De rol van helpende hand van de provincie wordt steeds bekender en zeer gewaardeerd. Duidelijk is dat tussen gemeenten verschillen zullen ontstaan, omdat de horizontale controle een feit is in deze Wet. De gemeenteraad zal moeten controleren en sturen. Er is inmiddels wel een aantal maatregelen genomen op de Wet bijvoorbeeld voor mensen met beperkingen in de zin van een compensatieplicht. Daarmee is voor een aantal jaren verzekerd dat mensen, die van zorg afhankelijk zijn, de benodigde zorg krijgen. De staatssecretaris heeft ook nadrukkelijk verzekerd, dat het budget in totaliteit overgaat en in de loop der jaren wordt geïndexeerd.

Met betrekking tot de nulmeting licht spreekster toe dat Alleato zal inventariseren hoe de stand van zaken is. Een echte nulmeting is moeilijk omdat daarmee op het terrein van de gemeenten wordt gekomen, die dit als bemoeizucht kunnen ervaren. Daarnaast doen een aantal gemeenten zelf een nulmeting. Aan de hand van de inventarisatie van Alleato zal de provincie de monitor doen. De landelijke website is in de lucht, wanneer de provinciale website in de lucht gaat zal nader bekend worden gemaakt.

De voorzitter rond de discussie af.

13. PS-voorstel Statenwerkplan 2004/2007, jaarschijf 2006/2007

De voorzitter stelt vast dat het Statenwerkplan zich in de commissies voor de rest van de zittingperiode vertaalt in de agenda. Het biedt een goed handvat voor de werkzaamheden van de commissie in de komende tijd.

Spreeker concludeert dat het Statenwerkplan voor kennisgeving wordt aangenomen.

TER KENNISNEMING

14. Prestatiecontract en uitvoeringsprogramma Nieuw Wonen Veenendaal-oost

Mevrouw Van Keulen wijst erop dat in de toelichting op blz. 3, vervolprocedure/voortgang, per abuis staat dat de stimuleringsbijdrage beschikbaar wordt gesteld aan de gemeente Utrecht in plaats van aan de gemeente Veenendaal.

15. Advisering aan de minister van OCW over aanvraag tot plaatsing op het Plan van ScholenVoortgezet Onderwijs

16. Inzet flexibel projectenbudget 2006

Is besproken bij agendapunt 11.

17. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering.